

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені К. Д. УШИНСЬКОГО»

**МУЗИЧНА ТА ХОРЕОГРАФІЧНА ОСВІТА
В КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНОГО
РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА**

**Матеріали і тези ІХ Міжнародної конференції
молодих учених та студентів
(20-21 жовтня 2023 р.)**

1 том

ОДЕСА 2023

УДК: 37+78+792.8+008-021.1

Музична та хореографічна освіта в контексті культурного розвитку суспільства. Матеріали і тези ІХ Міжнародної конференції молодих учених та студентів (Одеса 20-21 жовтня 2023 р.). — Т.1. — Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2023. — 119 с.

Рекомендовано до друку вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського». Протокол № 4 від 30.11. 2023 р.

Редакційна колегія:

Мартинюк Тетяна Володимирівна, доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри-професор кафедри мистецьких дисциплін і методик навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі;

Демидова Віола Григорівна, кандидат педагогічних наук, професор, професор кафедри сольного співу Одеської національної музичної академії імені Антоніни Нежданової.

Матеріали і тези друкуються в авторській редакції

Технічний редактор Г.О. Реброва

©Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського, 2023

Всеукраїнської науково-практичної конференції (з міжнародною участю) (8 грудня 2022 року, м. Чернігів), 29-32.

2. Жирник, Т. С. (2021). Формування здоров'язбережувальної компетентності дошкільників в процесі вокалотерапії. На Урок: освітній проект. Відтворено з <https://naurok.com.ua/formuvannya-zdorovyazberezhuvalnokompetentnosti-doshkilnikov-v-procesi-vokaloterapii-262825.html>

3. Мазур, Л. В. (2009). Використання музичної терапії у формуванні особистості учня на уроках музики. Наша школа: науково-методичний журнал, 5–6, 35–38.

4. Мазур, Л. В. (2022). Вокальна терапія у мистецькій школі в умовах війни (авторська навчальна програма). Всеосвіта: Національна освітня платформа. Відтворено з <http://vseosvita.ua/2.d5og>

5. Павлик, Н. В. (2020). Психологічний супровід військовослужбовців, спрямований на психологічну реабілітацію постстресових психічних розладів: метод. посіб. Київ.

6. Растригіна, А., Дьомін С., & Дьомін К. (2021). Вокально-хоровий спів як арт-терапевтичний засіб у професійній підготовці майбутніх педагогів-музикантів. International Scientific Conference «Un tocco di scienza e arte»: Science Bulletin, 11–22.

7. Широка, А., & Гумен, І. (2022) Творчість як спосіб розвитку життєстійкості. Відтворено з <https://health.ucu.edu.ua/news/tsilyushha-sylamystetstva-v-suspilno-orientovanomu-navchanni/>

Аліна Полухіна

(Україна, м. Запоріжжя,

Бердянський державний педагогічний університет)

Науковий керівник - доцент, кандидат

педагогічних наук Олена Мартиненко

ІНТЕГРАТИВНИЙ ПІДХІД У НАВЧАННІ ДІТЕЙ ХОРЕОГРАФІЇ

Введення воєнного стану в Україні суттєво вплинуло на умови навчання дітей в закладах позашкільної освіти. Частина позашкільних закладів вимушено перейшла на он лайн або змішаний формат навчання. З одного боку, це дозволяє забезпечити безпечне навчання учасників освітнього процесу, а з іншого, знижує мотивацію до відвідування гуртків та, як наслідок, погіршує результативність засвоєння змісту освітньої програми або зменшення контингенту здобувачів позашкільної освіти. Актуальним стає пошук

нестандартних форм та методів навчання, спрямованих на досягнення завдань програми за якою працює колектив. Одним з напрямів урізноманітнення навчання хореографії в закладах позашкільної освіти може стати впровадження інтеграції.

Інтегроване навчання можна представити як комплексне, бо інтеграція – це об'єднання чого-небудь у єдине ціле. Інтегроване навчання в системі освіти розглядали Л. Ніколенко, О. Рева, В. Шпак, О. Зубарева, Н. Божко, Л. Доюровольська, О. Прищепата ін. Так, Т. Буряк стверджує, що використання термінів «інтеграція», «інтегративність», «інтегративний підхід» – застосовується в психолого-педагогічній літературі надто вільно. Частіше за все дані терміни виступають наукоморфними синонімами слів «поєднання», «єдність», «комбінація», «сума» явищ та процесів, які відбуваються в одному контексті [1, с. 55].

Останнім часом науковцями та практиками висвітлюється окреслена проблематика і в мистецькій сфері, зокрема, в хореографічному мистецтві. Так, О. Зубарева зазначає, що саме інтегрований підхід у викладанні мистецьких дисциплін сприяє вихованню у дитини здібності сприйняття і правильного розуміння прекрасного, розвитку естетичних поглядів, смаків і почуттів, що мотивує учня брати участь у створенні прекрасного в мистецтві та житті [2, с. 64]. О. Мартиненко наголошує на важливості впровадження інтегративного підходу в зміст хореографічного навчання з метою змістовної наповнюваності занять, підвищення пізнавальної активності дитини та активізації мотивації до навчальної діяльності через міжпредметні зв'язки зі шкільною та дошкільною програмою навчання [3]. А. Полякова стверджує, що інтеграція музично-ритмічного виховання є невід'ємною складовою хореографічного навчання та інтегрує у собі прояв музичного та хореографічного мистецтв. Інтеграція сприяє розвитку індивідуальних творчих здібностей здобувачів освіти, формує творче мислення, актуалізує творчу самореалізацію [4, с. 125].

Діяльність педагога у сфері мистецтва надзвичайно складна. Ще складнішою вона стає за впровадження інтегративної освіти, що детермінує необхідність не просто значного професійного зростання, а й широкої художньої ерудиції, високої педагогічної майстерності та формування готовності до перманентних змін, безперервної освіти й самоосвіти [2, с. 67]. Розв'язання цих проблем може вимагати співпраці педагогів, залучення додаткових ресурсів та впровадження інтегративного підходу в систему позашкільної хореографічної освіти.

Метою даної статті є визначення обізнаності керівників хореографічних колективів (гуртків) проблематикою впровадження інтегративного підходу в зміст хореографічного заняття.

Задля виявлення інтересу керівників хореографічних колективів (гуртків) до теми інтеграції, ми провели анкетування, яке складалося з 11 питань. Серед 15 респондентів з різним досвідом роботи, які працюють в колективах різного спрямування, 80% знайомі з поняттям «інтеграція». Серед опитаних керівників більшість не обмежується лише теоретичним розумінням інтегративного підходу, а й успішно застосовує його в практичній діяльності. Значна кількість опитаних інтегрує хореографію з танцювальною терапією, іноземною мовою та образотворчим мистецтвом. Покращення фізичного стану через танцювальну активність, розвиток та підтримка емоційного стану та самопочуття через танцювальну терапію, а також розширення культурних та мовних компетенцій через іноземну мову – це важливі переваги не лише інтегрованого підходу та шляхи вирішення актуальних завдань освітньої галузі. Останнім часом набуває актуальності інтеграція фітнесу та хореографії, про що також наголошували у відповідях респонденти.

На основі аналізу анкет, ми окреслили труднощі, які виникають у керівників хореографічних колективів при впровадженні інтегративного підходу в зміст хореографічних занять:

1. Недостатня освіченість з окресленої проблематики та не чітке розуміння поняття «інтеграція». Наявність правильної освіченості серед педагогів та керівників щодо інтегративного підходу є важливою для успішного впровадження його в навчання хореографії.

2. Відсутність часу на адаптацію та оновлення програми з позиції інтегративного підходу. Це досить поширена проблема, оскільки впровадження інтегративного підходу може вимагати перегляду і оновлення освітньої програми.

3. Обмеженість методичного інструментарію щодо впровадження інтегративного підходу в зміст хореографічних занять.

4. Пошук особистісних ресурсів для педагогічного зростання. Збереження власної ресурсності внаслідок швидкої зміни освітніх завдань в умовах воєнного стану в Україні.

Отже, впровадження інтегративного підходу може розглядатися як освітній виклик, який натомість має безліч переваг. Важливо розуміти, що це інноваційний підхід, який може значно покращити якість навчання і розвитку учасників хореографічних колективів. Освітня інтеграція – це інтеграція в життя, основною метою якої є успішна соціалізація дитини. Завдяки інтегративному підходу, можна створити більш комплексне та глибше навчання, що враховує різні аспекти розвитку особистості. Також важливо зрозуміти, що труднощі впровадження нового підходу часто є тимчасовими, і з

часом, з відповідними ресурсами та підтримкою, вони можуть бути подолані задля успішного майбутнього УКРАЇНИ.

Література

1. Бубряк Т.Ю. Інтегративний підхід у проектуванні професійної життєдіяльності особистості. *Актуальні проблеми психології*. 2014. Т. 7. Вип. 36. С. 51-58.

2. Зубарева О. Г. Інтеграція дисциплін художньо-естетичного циклу в початковій школі як мотивація учнів до пізнання світу. *Інноваційна педагогіка*. 2020. № 25. Т. 1. С. 63-68.

3. Мартиненко О.В. Особливості роботи керівника хореографічного колективу в умовах воєнного стану. *Естетичні засади розвитку педагогічної майстерності викладачів мистецьких дисциплін : матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Умань, 28 квіт. 2022 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. унт імені Павла Тичини, Ф-т мистецтв; [редкол.: Терешко І. Г. (голов. ред.), Побірченко О. М. (відпов. ред.), Бикова О. В. [та ін.]. Умань : ВІЗАВІ, 2022. С.57-63.*

4. Полякова А. Інтеграція музично-ритмічного виховання молодших школярів у хореографічне навчання: URL: <http://surl.li/deoen> (дата звернення: 02.11.2023).

Олена Овчаренко-Пешкова,
Криворізький державний педагогічний університет
(Україна, м. Кривий Ріг)

ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ХУДОЖНЬО-ТВОРЧА КОМПЕТЕНТНІСТЬ УЧНІВ»

Інтенсивний рух світової спільноти до науково-технічного прогресу, євроінтеграційні культурні й освітні реформи в Україні зумовлюють необхідність формування мистецької компетентності учнів закладів загальної середньої освіти, здатних до творчо-пізнавальної і художньо-практичної діяльності у визначеному виді мистецтва. Важливою складовою структури компетентностей, що опановується учнями на уроках музичного мистецтва є художньо-творча компетентність. Для осягнення значення формування зазначеної компетентності, нами було проаналізовано такі поняття: художня, творча та художньо-творча компетентність.

Дослідники пов'язують художню компетентність зі здатністю учня самостійно вирішувати завдання, що пов'язані з художнім сприйняттям,